

Dz.U. 2017 poz. 1475**USTAWA**

z dnia 7 lipca 2017 r.

o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
  - a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) dofinansowanie – współfinansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, wypłacane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu;”
  - b) po pkt 13 dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) kryteria wyboru projektów – kryteria umożliwiające ocenę projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie projektu, wybór projektu do dofinansowania i zawarcie umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu, zgodne z warunkami, o których mowa w art. 125 ust. 3 lit. a rozporządzenia ogólnego, zatwierdzone przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia ogólnego;”
  - c) po pkt 27 dodaje się pkt 27a w brzmieniu:

„27a) warunki formalne – warunki odnoszące się do kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, których weryfikacja odbywa się przez stwierdzenie spełnienia albo niespełnienia danego warunku;”
- 2) w art. 4 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wydawaniu wytycznych dotyczących wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności;”
- 3) użyte w art. 5 w ust. 1–3 i w ust. 5 w różnych przypadkach wyrazy „wytyczne horyzontalne” zastępuje się użytym w odpowiednim przypadku wyrazem „wytyczne”;
- 4) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.”
- 5) uchyla się art. 7;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym, ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności i ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

6) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Instytucja zarządzająca podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej oraz na portalu szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego oraz jego zmiany, a także termin, od którego szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego oraz jego zmiany są stosowane.”;

7) w art. 14:

a) po ust. 9 dodaje się ust. 9a i 9b w brzmieniu:

„9a. Instytucja zarządzająca regionalnym programem operacyjnym informuje właściwego wojewodę o posiedzeniach komitetu monitorującego.

9b. Na pisemny wniosek wojewody instytucja zarządzająca właściwym regionalnym programem operacyjnym umożliwia wojewodzie albo jego przedstawicielowi udział w pracach komitetu monitorującego w charakterze obserwatora.”;

b) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Przepisów ust. 2–9b nie stosuje się do programów EWT.”;

8) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Instytucja zarządzająca jest obowiązana powołać, spośród swoich pracowników, Rzecznika Funduszy Europejskich, zwanego dalej „Rzecznikiem”.

2. Rzecznika może powołać, spośród swoich pracowników, także instytucja uczestnicząca w realizacji programów operacyjnych, inna niż instytucja zarządzająca.

3. Do zadań Rzecznika należy w szczególności:

- 1) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących utrudnień i propozycji usprawnień w zakresie realizacji programu operacyjnego przez właściwą instytucję;
- 2) analizowanie zgłoszeń, o których mowa w pkt 1;
- 3) udzielanie wyjaśnień w zakresie zgłoszeń, o których mowa w pkt 1;
- 4) dokonywanie okresowych przeglądów procedur w ramach programu operacyjnego obowiązujących we właściwej instytucji;
- 5) formułowanie propozycji usprawnień dla właściwej instytucji.

4. Właściwa instytucja jest obowiązana zapewnić, że osoba pełniąca funkcję Rzecznika nie będzie wykonywać zadań, które mogłyby bezpośrednio lub pośrednio wpływać na sposób realizacji przez nią zadań, o których mowa w ust. 3.

5. Rzecznik powołany przez instytucję zarządzającą może żądać od Rzecznika powołanego przez instytucję, o której mowa w ust. 2, informacji w zakresie realizacji zadań, o których mowa w ust. 3.

6. Rzecznik powołany przez instytucję, o której mowa w ust. 2, przekazuje informacje w zakresie realizacji zadań, o których mowa w ust. 3, w sposób i w terminie wskazanych przez Rzecznika powołanego przez instytucję zarządzającą.

7. Rzecznik sporządza, w terminie do dnia 31 marca, roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok i przedkłada go instytucji zarządzającej. Instytucja zarządzająca zamieszcza zbiorczy roczny raport na swojej stronie internetowej.

8. Przepisów ust. 3–7 nie stosuje się do procedury odwoławczej.

9. Do realizacji zadań przez Rzecznika nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), z wyjątkiem działu VIII, który stosuje się odpowiednio.

10. Przepisów ust. 1–9 nie stosuje się do programów EWT.”;

9) w art. 16 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, w ramach regionalnego programu operacyjnego może wykonywać wojewoda w zakresie i na warunkach określonych w porozumieniu zawartym z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.”;

10) w art. 22:

a) w ust. 2 w pkt 2 w lit. c:

– tiret pierwsze i drugie otrzymują brzmienie:

„– w ramach jednego programu operacyjnego,

– z kilku różnych funduszy polityki spójności lub instrumentów wsparcia Unii Europejskiej lub z tego samego funduszu polityki spójności w ramach co najmniej dwóch programów operacyjnych, dla których instytucja zarządzająca została ustanowiona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,”

– dodaje się tiret trzecie w brzmieniu:

„– w ramach programu operacyjnego i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 lub Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze”,”

b) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą także przybrać formę weryfikacji dokumentów w zakresie prawidłowości przeprowadzenia właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych lub udzielania pomocy publicznej.”

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Do kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a i c i pkt 3, oraz do kontroli przeprowadzanych w trakcie procedury oceny wniosku o dofinansowanie projektu, prowadzonych w formie, o której mowa w ust. 4, nie stosuje się przepisów art. 25, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 10.”;

11) w art. 23:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wnioskodawca jest obowiązany poddać się kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 22 ust. 3 i 4.”

b) w ust. 8 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Oględziny przeprowadza się w obecności beneficjenta lub osoby reprezentującej beneficjenta.”;

12) w art. 24 po ust. 12 dodaje się ust. 12a w brzmieniu:

„12a. W przypadku stwierdzenia przez instytucję zarządzającą wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 11 pkt 1, instytucja ta wszczyną kontrolę, o której mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1.”;

13) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Środki finansowe, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu, przypisane do wkładu finansowego z programu operacyjnego, oraz odsetki i inne przychody, a także zyski powstałe na skutek obrotu tymi środkami podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez właściwą instytucję, a następnie są ponownie wykorzystywane:

1) w okresie kwalifikowalności – na realizację celów określonych zgodnie z art. 44 ust. 1 rozporządzenia ogólnego oraz zgodnie z warunkami określonymi w tym przepisie;

2) w okresie co najmniej 8 lat po okresie kwalifikowalności – na realizację celów określonych zgodnie z art. 45 rozporządzenia ogólnego;

3) w okresie następującym po okresie, o którym mowa w pkt 2 – w formie wsparcia finansowego niestanowiącego dotacji, podlegającego całkowitemu albo częściowemu zwrotowi, przyznanego w szczególności w formie pożyczek, gwarancji lub poręczeń, na realizację celów wynikających z programów rozwoju, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

2. Dysponentem środków finansowych, o których mowa w ust. 1, jest:

1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego – w odniesieniu do środków pochodzących z krajowego programu operacyjnego;

2) zarząd województwa – w odniesieniu do środków pochodzących z regionalnego programu operacyjnego.

3. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, nie stanowią dochodu dysponenta ani podmiotów, którym mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1.

4. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, są wydatkowane i rozliczane przez podmioty, którym środki te mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1, na warunkach określonych w umowach lub porozumieniach zawieranych przez dysponenta z tymi podmiotami.

5. Umowy lub porozumienia, o których mowa w ust. 4, określają w szczególności:

1) cele, na jakie zostaną przeznaczone środki finansowe, o których mowa w ust. 1;

- 2) okres realizacji umowy lub porozumienia;
- 3) mechanizmy zapewniające efektywność wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1;
- 4) warunki wycofania środków finansowych, o których mowa w ust. 1;
- 5) koszty zarządzania środkami finansowymi, o których mowa w ust. 1, i opłaty za zarządzanie tymi środkami finansowymi;
- 6) obowiązki sprawozdawcze wobec dysponenta w zakresie wskazanym w art. 37a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

6. W celu ponownego wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1, dysponent otwiera w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunek do obsługi tych środków.

7. Obsługa finansowa rachunku, o którym mowa w ust. 6, jest prowadzona przez Bank Gospodarstwa Krajowego zgodnie z umową zawartą między dysponentem a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

8. Środki finansowe zgromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 6, są uruchamiane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na wniosek dysponenta w celu ich ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1.”;

- 14) po rozdziale 10 dodaje się rozdział 10a w brzmieniu:

„Rozdział 10a
Pomoc zwrotna

Art. 29a. 1. Środki finansowe stanowiące pomoc zwrotną, o której mowa w rozporządzeniu ogólnym, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu podlegają zwrotowi na rachunek właściwej instytucji wraz z odsetkami i innymi przychodami oraz zyskami powstałymi na skutek obrotu tymi środkami.

2. Dysponentem środków finansowych, o których mowa w ust. 1, jest:

- 1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego – w odniesieniu do środków pochodzących z krajowego programu operacyjnego;
- 2) zarząd województwa – w odniesieniu do środków pochodzących z regionalnego programu operacyjnego.

3. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, są ponownie wykorzystywane zgodnie z art. 66 akapit drugi rozporządzenia ogólnego w formie wsparcia finansowego niestanowiącego dotacji, podlegającego całkowitemu albo częściowemu zwrotowi, przyznawanego w szczególności w formie pożyczek, gwarancji lub poręczeń przez:

- 1) dysponenta;
- 2) podmiot pełniący funkcję właściwej instytucji;
- 3) inny podmiot.

4. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, nie stanowią dochodu dysponenta, podmiotu pełniącego funkcję właściwej instytucji ani innego podmiotu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, którym mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 3.

5. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, w przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, są wydatkowane i rozliczane na warunkach określonych w umowach lub porozumieniach zawieranych przez dysponenta odpowiednio z podmiotem pełniącym funkcję właściwej instytucji lub z innym podmiotem, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

6. Umowy lub porozumienia, o których mowa w ust. 5, określają w szczególności:

- 1) cele, na jakie zostaną przeznaczone środki finansowe, o których mowa w ust. 1;
- 2) okres realizacji umowy lub porozumienia;
- 3) mechanizmy zapewniające efektywność wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1;
- 4) warunki wycofania środków finansowych, o których mowa w ust. 1;
- 5) koszty zarządzania środkami finansowymi, o których mowa w ust. 1, i opłaty za zarządzanie tymi środkami finansowymi;
- 6) obowiązki sprawozdawcze wobec dysponenta w zakresie wskazanym w art. 37a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

7. W celu ponownego wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1, w przypadkach określonych w ust. 3 pkt 1 i 3, dysponent otwiera w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunek do obsługi tych środków.

8. W celu ponownego wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1, w przypadku określonym w ust. 3 pkt 2, środki te są przechowywane na oddzielnym rachunku podmiotu pełniącego funkcję właściwej instytucji albo wydzielane za pomocą kodów księgowych.

9. Obsługa finansowa rachunku, o którym mowa w ust. 7, jest prowadzona przez Bank Gospodarstwa Krajowego zgodnie z umową zawartą między dysponentem a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

10. Środki finansowe zgromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 7, są uruchamiane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na wniosek dysponenta w celu ich ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 3.”;

15) w art. 30 w ust. 8 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wstępną listę projektów wybieranych w trybie pozakonkursowym wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami, w tym projektami wybieranymi w trybie pozakonkursowym pozytywnie zaopiniowanymi przez właściwą instytucję zarządzającą krajowym programem operacyjnym;”;

16) w art. 33:

a) w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.²⁾), inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a tej ustawy, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wybór partnerów jest dokonywany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, za zgodą właściwej instytucji, może nastąpić zmiana partnera. Do zmiany partnera przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.”;

e) uchyla się ust. 6,

f) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Przepisów ust. 1–5 i 7 nie stosuje się do projektu hybrydowego, o którym mowa w art. 34 ust. 1, ani w przypadku, gdy odrębne przepisy przewidują inny sposób określania podmiotów wspólnie realizujących projekt.”;

17) w art. 37:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Projekt podlega ocenie pod względem spełnienia kryteriów wyboru projektów.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Właściwa instytucja może wymagać złożenia przez wnioskodawcę oświadczeń niezbędnych do:

- 1) przeprowadzenia wyboru projektów do dofinansowania lub
- 2) zawarcia umowy o dofinansowanie projektu lub podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Oświadczenia są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, z wyjątkiem oświadczenia, o którym mowa w art. 41 ust. 2 pkt 7c. Oświadczenia zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie właściwej instytucji o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”;

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez właściwą instytucję w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 oraz z 2017 r. poz. 933).”;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 996, 1020, 1250, 1265, 1579, 1920 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 933.

e) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez właściwe instytucje w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu rozstrzygnięcia konkursu albo zamieszczenia informacji, o której mowa w art. 48 ust. 6, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.”;

18) w art. 38:

a) w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) o którym mowa w art. 39, art. 47, art. 54, art. 60a oraz art. 61 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. W trybie, o którym mowa w art. 39, art. 47, art. 54, art. 60a oraz art. 61 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, mogą być wybierane wyłącznie projekty realizowane w ramach instrumentów finansowych, o których mowa w art. 28 ust. 1.

3b. Projekty realizowane w ramach instrumentów finansowych, o których mowa w art. 28 ust. 1, mogą być wybierane wyłącznie w trybie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 albo w art. 39, art. 47, art. 54, art. 60a oraz art. 61 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.”;

19) w art. 39 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Konkurs może być podzielony na rundy. Runda konkursu obejmuje nabór projektów, ocenę spełniania kryteriów wyboru projektów i rozstrzygnięcie właściwej instytucji w zakresie wyboru projektów do dofinansowania.”;

20) w art. 40 w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) informację, czy konkurs jest podzielony na rundy.”;

21) w art. 41 w ust. 2:

a) pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) formę konkursu, w tym wskazuje, czy konkurs jest podzielony na rundy;

4) termin, miejsce i formę składania wniosków o dofinansowanie projektu i sposób uzupełniania w nich braków w zakresie warunków formalnych oraz poprawiania w nich oczywistych omyłek”;

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) wzór umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu”;

c) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) czynności, które powinny zostać dokonane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, oraz wymagane dokumenty i terminy ich przedłożenia właściwej instytucji”;

d) po pkt 7 dodaje się pkt 7a–7c w brzmieniu:

„7a) zakres, w jakim jest możliwe uzupełnianie lub poprawianie projektu w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów w trakcie jego oceny;

7b) formę i sposób komunikacji między wnioskodawcą a właściwą instytucją, w tym wzywania wnioskodawcy do uzupełniania lub poprawiania projektu w trakcie jego oceny w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, a także informację o skutkach niezachowania wskazanej formy komunikacji;

7c) formę złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia dotyczącego świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji”;

e) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w konkursie wraz z informacją w zakresie możliwości jej zwiększenia”;

f) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy oraz instytucje właściwe do ich rozpatrzenia”;

g) w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) informację w zakresie możliwości skrócenia terminu składania wniosków o dofinansowanie projektu.”;

22) art. 43–46 otrzymują brzmienie:

„Art. 43. 1. W razie stwierdzenia braków w zakresie warunków formalnych we wniosku o dofinansowanie projektu właściwa instytucja wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 21 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

2. W razie stwierdzenia oczywistej omyłki we wniosku o dofinansowanie projektu właściwa instytucja poprawia tę omyłkę z urzędu, informując o tym wnioskodawcę, albo wzywa wnioskodawcę do poprawienia oczywistej omyłki w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 21 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

3. Terminy określone w wezwaniach, o których mowa w ust. 1 i 2:

- 1) w przypadku wezwania przekazanego drogą elektroniczną – liczy się od dnia następującego po dniu wysłania wezwania;
- 2) w przypadku wezwania przekazanego na piśmie – liczy się od dnia doręczenia wezwania.

4. W przypadku wezwania przekazanego na piśmie do doręczenia wezwania stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

5. W razie złożenia wniosku o dofinansowanie projektu po terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie wnioskodawca pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 44. 1. Oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie dokonuje komisja oceny projektów.

2. Właściwa instytucja powołuje komisję oceny projektów oraz określa regulamin jej pracy.

3. W skład komisji oceny projektów:

- 1) wchodzi pracownicy właściwej instytucji;
- 2) mogą wchodzić:
  - a) eksperci, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 1,
  - b) pracownicy tymczasowi, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 360 oraz z 2017 r. poz. 658 i 962).

4. W przypadku pracowników, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i pkt 2 lit. b, w skład komisji oceny projektów mogą wchodzić wyłącznie ci pracownicy, którzy mają wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub wymagane uprawnienia w dziedzinie objętej programem operacyjnym, w ramach której jest dokonywany wybór projektu.

5. Właściwa instytucja informuje wojewodę o powołaniu komisji oceny projektów w ramach regionalnego programu operacyjnego.

6. Właściwa instytucja, na pisemny wniosek wojewody, umożliwia wojewodzie albo jego przedstawicielowi udział, w charakterze obserwatora, w pracach komisji oceny projektów w ramach regionalnego programu operacyjnego.

7. Właściwa instytucja sprawuje nadzór nad komisją oceny projektów w zakresie zgodności konkursu z przepisami ustawy i regulaminem konkursu.

Art. 45. 1. Ocena spełnienia kryteriów wyboru projektów może być podzielona na etapy.

2. Po każdym etapie oceny właściwa instytucja zamieszcza na swojej stronie internetowej listę projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu albo listę, o której mowa w art. 46 ust. 3.

3. W trakcie oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów, na wezwanie właściwej instytucji, wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryteriów wyboru projektów w zakresie określonym w regulaminie konkursu, jeżeli zostało to przewidziane w przypadku danego kryterium. Uzupełnienia lub poprawienia projektu może dokonać, za zgodą wnioskodawcy, komisja oceny projektów. Właściwa instytucja w trakcie uzupełniania lub poprawiania projektu zapewnia równe traktowanie wnioskodawców.

4. Właściwa instytucja przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem tej oceny, podając liczbę punktów otrzymanych przez projekt lub informację o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów wyboru projektów. Do doręczenia informacji o zakończeniu oceny projektu i jej wyniku stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

5. Jeżeli projekt otrzymał negatywną ocenę, o której mowa w art. 53 ust. 2, informacja, o której mowa w ust. 4, zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 53 i art. 54, określające:

- 1) termin do wniesienia protestu;
- 2) instytucję, do której należy wnieść protest;

3) wymogi formalne protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2.

6. Komisja oceny projektów przygotowuje listę ocenionych projektów zawierającą przyznane oceny, wskazując projekty, o których mowa w art. 39 ust. 2.

7. Po zakończeniu oceny wszystkich projektów komisja oceny projektów sporządza protokół zawierający informacje o przebiegu i wynikach oceny.

Art. 46. 1. Właściwa instytucja rozstrzyga konkurs albo rundę konkursu, zatwierdzając listę, o której mowa w art. 45 ust. 6.

2. Po rozstrzygnięciu konkursu albo rundy konkursu właściwa instytucja może zwiększyć kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w konkursie albo w rundzie konkursu.

3. Po rozstrzygnięciu konkursu albo rundy konkursu właściwa instytucja zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu listę projektów wybranych do dofinansowania wyłącznie na podstawie spełnienia kryteriów wyboru projektów albo listę projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.

4. Po rozstrzygnięciu konkursu albo rundy konkursu właściwa instytucja zamieszcza na swojej stronie internetowej informację o składzie komisji oceny projektów.”;

23) w art. 48:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć wyłącznie projektów wcześniej zidentyfikowanych zgodnie z ust. 3 i 4 oraz projektów pomocy technicznej.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Instytucja zarządzająca zamieszcza w szczegółowym opisie osi priorytetowych programu operacyjnego informację o zidentyfikowanym projekcie oraz o podmiocie, który będzie jego wnioskodawcą.”;

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) nazwę i adres właściwej instytucji;
- 2) miejsce i formę złożenia wniosku o dofinansowanie projektu i sposób uzupełniania w nim braków w zakresie warunków formalnych oraz poprawiania w nim oczywistych omyłek;
- 3) czynności, które powinny zostać dokonane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu albo podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, oraz wymagane dokumenty i terminy ich przedłożenia właściwej instytucji;
- 4) formę i sposób komunikacji między wnioskodawcą a właściwą instytucją, w tym wzywania wnioskodawcy do uzupełniania lub poprawiania projektu w trakcie jego oceny w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, a także skutki niezachowania wskazanej formy komunikacji;
- 5) formę złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji.

4b. Do uzupełniania braków w zakresie warunków formalnych i poprawiania oczywistych omyłek we wniosku o dofinansowanie projektu przepisy art. 43 stosuje się odpowiednio.”;

24) uchyla się art. 49;

25) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. Do postępowania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie oraz udzielania dofinansowania na podstawie ustawy nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu i sposobu obliczania terminów, chyba że ustawa stanowi inaczej.”;

26) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu:

„Art. 50a. W toku postępowania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie, w tym w toku procedury odwoławczej, oraz udzielania dofinansowania właściwa instytucja nie może żądać zaświadczeń ani dokumentów na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli:

- 1) są one znane instytucji z urzędu;
- 2) są możliwe do ustalenia przez instytucję na podstawie:
  - a) posiadanych przez nią ewidencji, rejestrów lub innych danych,

- b) rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których instytucja ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
- c) wymiany informacji z innym podmiotem publicznym na zasadach określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
- d) przedstawionych przez wnioskodawcę do wglądu dokumentów urzędowych.”;

27) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. Przepisów niniejszego rozdziału, z wyjątkiem art. 37 ust. 6 i 7, nie stosuje się do programów EWT.”;

28) w art. 52 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Umowa o dofinansowanie projektu może zostać zawarta, a decyzja o dofinansowaniu projektu może zostać podjęta, jeżeli projekt spełnia wszystkie kryteria wyboru projektów, na podstawie których został wybrany do dofinansowania, oraz zostały dokonane czynności i zostały złożone dokumenty wskazane w regulaminie konkursu albo wzewzaniu, o których mowa odpowiednio w art. 41 ust. 2 pkt 6a albo w art. 48 ust. 4a pkt 3.”;

29) po art. 52 dodaje się art. 52a w brzmieniu:

„Art. 52a. Umowa o dofinansowanie projektu oraz decyzja o dofinansowaniu projektu mogą zostać zmienione, w przypadku gdy zmiany nie wpływają na spełnianie kryteriów wyboru projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną tego projektu.”;

30) w art. 53 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie albo w ramach rundy konkursu nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.”;

31) w art. 54:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wnioskodawca może wnieść protest w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji, o której mowa w art. 45 ust. 4.”;

b) w ust. 5 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Bieg terminu ulega zawieszeniu na czas uzupełnienia lub poprawienia protestu, o którym mowa w ust. 3.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Na prawo wnioskodawcy do wniesienia protestu nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia, o którym mowa w art. 45 ust. 5.”;

32) po art. 54 dodaje się art. 54a w brzmieniu:

„Art. 54a. 1. Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia rozpatrywania protestu przez właściwą instytucję, o której mowa w art. 55.

2. Wycofanie protestu następuje przez złożenie instytucji, o której mowa w art. 39 ust. 1, pisemnego oświadczenia o wycofaniu protestu.

3. W przypadku wycofania protestu przez wnioskodawcę właściwa instytucja, o której mowa w art. 39 ust. 1:

- 1) pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę w formie pisemnej;
- 2) przekazuje oświadczenie o wycofaniu protestu do właściwej instytucji, o której mowa w art. 55, jeżeli skierowała protest do tej instytucji.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, właściwa instytucja, o której mowa w art. 55, pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę w formie pisemnej.

5. W przypadku wycofania protestu ponowne jego wniesienie jest niedopuszczalne.

6. W przypadku wycofania protestu wnioskodawca nie może wnieść skargi do sądu administracyjnego.”;

33) w art. 56:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Protest jest wnoszony za pośrednictwem instytucji, o której mowa w art. 39 ust. 1, zgodnie z pouczeniem, o którym mowa w art. 45 ust. 5.”;

- b) w ust. 2:
- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Instytucja, o której mowa w art. 39 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 4 i 5, i.”;
  - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) dokonuje zmiany podjętego rozstrzygnięcia, co skutkuje odpowiednio skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny, albo dokonuje aktualizacji listy, o której mowa w art. 46 ust. 3, informując o tym wnioskodawcę, albo”;
- c) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„W takim przypadku protest jest wnoszony bezpośrednio do tej instytucji zgodnie z pouczeniem, o którym mowa w art. 45 ust. 5.”;
- 34) w art. 57:
- a) zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Właściwa instytucja, o której mowa w art. 55, rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 4 i 5, w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia jego otrzymania.”;
- b) zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:
„Termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 45 dni od dnia jego otrzymania.”;
- 35) w art. 58:
- a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) odpowiednio skierować projekt do właściwego etapu oceny albo dokonać aktualizacji listy, o której mowa w art. 46 ust. 3, informując o tym wnioskodawcę, albo”;
- b) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) w przypadku pozytywnej ponownej oceny projektu kieruje projekt do właściwego etapu oceny albo dokonuje aktualizacji listy, o której mowa w art. 46 ust. 3.”;
- 36) w art. 59 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Protest pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, o którym mowa w art. 45 ust. 5, został wniesiony.”;
- 37) w art. 61:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Skarga, o której mowa w ust. 1, jest wnoszona przez wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 58 ust. 1 albo ust. 4 pkt 2, art. 59 albo art. 66 ust. 2 pkt 1, a w przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 3 – w terminie 14 dni od dnia upływu terminu na uzupełnienie protestu lub poprawienie w nim oczywistych omyłek, wraz z kompletną dokumentacją w sprawie bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Skarga podlega wpisowi stałemu.”;
- b) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) informację o wynikach oceny projektu, o której mowa w art. 45 ust. 4.”;
- 38) art. 63 otrzymuje brzmienie:
„Art. 63. Na prawo wnioskodawcy do wniesienia skargi do sądu administracyjnego nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia, o którym mowa w art. 45 ust. 5, art. 58 ust. 1 pkt 2 albo ust. 4 pkt 2, art. 59 ust. 2 albo art. 66 ust. 2 pkt 1.”;
- 39) w art. 66 w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„W przypadku gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej zostanie wyczerpana kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, a w przypadku gdy w działaniu występują poddziałania – w ramach poddziałania.”;

40) po rozdziale 15 dodaje się rozdział 15a w brzmieniu:

„Rozdział 15a

Eksperci

Art. 68a. 1. Właściwa instytucja może wyznaczyć ekspertów do:

- 1) udziału w wyborze projektów do dofinansowania;
- 2) wykonywania zadań związanych z realizacją praw i obowiązków właściwej instytucji wynikających z umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.

2. Właściwa instytucja określa rolę eksperta w wyborze projektów do dofinansowania lub w wykonywaniu zadań związanych z realizacją praw i obowiązków właściwej instytucji wynikających z umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.

3. Właściwa instytucja wyznacza eksperta spośród kandydatów na ekspertów, którzy:

- 1) korzystają z pełni praw publicznych;
- 2) mają pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) mają wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub wymagane uprawnienia w dziedzinie objętej programem operacyjnym stosownie do roli, o której mowa w ust. 2.

4. Kandydat na eksperta składa oświadczenie o spełnianiu przesłanek, o których mowa w ust. 3. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy pouczyć składającego przed złożeniem oświadczenia.

5. Kandydat na eksperta informuje niezwłocznie właściwą instytucję o okolicznościach, które powodują zaprzestanie spełniania przesłanek, o których mowa w ust. 3.

6. Właściwa instytucja zawiera z kandydatem na eksperta umowę określającą w szczególności jego rolę, o której mowa w ust. 2, warunki oceny wykonywanych przez niego obowiązków, w tym warunki oceny negatywnej, oraz inne niż określone w ustawie przesłanki powodujące wykreślenie go z wykazu, o którym mowa w ust. 11.

7. Kandydat na eksperta, który brał udział w wyborze projektu, nie może realizować zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w odniesieniu do tego projektu.

8. Do eksperta stosuje się odpowiednio przepisy art. 24 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

9. Ekspert składa właściwej instytucji oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go z możliwości realizacji czynności, o których mowa w ust. 1, ustalonych na podstawie ust. 7 i 8. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy pouczyć składającego przed złożeniem oświadczenia.

10. Jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności innych niż ustalone na podstawie ust. 7 i 8, które mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności eksperta, właściwa instytucja wyłącza eksperta z udziału w wyborze projektów albo je ujawnia.

11. Właściwa instytucja prowadzi wykaz kandydatów na ekspertów, który jest zamieszczany na jej stronie internetowej.

12. Właściwa instytucja wpisuje kandydata na eksperta do wykazu, o którym mowa w ust. 11. Wykaz ten zawiera:

- 1) imię i nazwisko kandydata na eksperta;
- 2) adres poczty elektronicznej kandydata na eksperta;
- 3) wskazanie dziedziny objętej programem operacyjnym, w której kandydat na eksperta ma wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub wymagane uprawnienia.

13. Wykreślenie kandydata na eksperta z wykazu, o którym mowa w ust. 11, następuje w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania przesłanek, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3;
- 2) utraty wymaganych uprawnień w dziedzinie objętej programem operacyjnym, stosownie do roli, o której mowa w ust. 2;
- 3) wystąpienia przesłanek powodujących wykreślenie z wykazu, określonych w umowie, o której mowa w ust. 6;
- 4) złożenia pisemnego wniosku o wykreślenie z wykazu.

14. W przypadku wykreślenia kandydata na eksperta z wykazu, o którym mowa w ust. 11, ponowny wpis do wykazu jest możliwy nie wcześniej niż po upływie roku od dnia wykreślenia. Do kandydata na eksperta ubiegającego się o ponowny wpis do wykazu stosuje się przepisy ust. 2–10.”;

41) w art. 69 w ust. 3 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) ewaluacją.”;

42) w art. 71 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Dane dotyczące uczestników projektów w rozumieniu załącznika I lub II do rozporządzenia EFS zgromadzone w centralnym systemie teleinformatycznym mogą zostać udostępnione Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w związku z realizacją zadań wynikających z art. 50 ust. 3a i 3c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.³⁾).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.⁴⁾) w art. 831:

1) w § 1 pkt 2a otrzymuje brzmienie:

„2a) środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.⁵⁾), wypłacone w formie zaliczki, chyba że wierzytelność egzekwowana powstała w związku z realizacją projektu, na który środki te były przeznaczone;”;

2) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 1–2a i 7, nie podlegają egzekucji również sumy i świadczenia w naturze już wypłacone lub wydane, a w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2a, nie podlegają egzekucji również środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne powstałe w ramach realizacji projektu, na który były przeznaczone środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przez okres jego realizacji wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201) w art. 8:

1) w § 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) środki pochodzące z dotacji przyznanej z budżetu państwa na określone cele i znajdujące się na wyodrębnionym rachunku bankowym prowadzonym dla obsługi bankowej dotacji oraz środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wypłacone w formie zaliczki, chyba że wierzytelność egzekwowana powstała w związku z realizacją projektu, na który środki te były przeznaczone;”;

2) § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 15, egzekucji nie podlegają również sumy już wypłacone oraz środki trwałe, wartości niematerialne i prawne powstałe w ramach realizacji projektu, na który były przeznaczone środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przez okres jego realizacji wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486, 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 730 i 935) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Samorząd województwa może wspierać działania z zakresu, o którym mowa w ust. 2, w formie dotacji lub wsparcia zwrotnego, o którym mowa w art. 5 pkt 12 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”;

2) w art. 13 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W sferze użyteczności publicznej województwo może, w celu realizacji działań z zakresu, o którym mowa w art. 11 ust. 2, utworzyć regionalny fundusz rozwoju w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółki akcyjnej.”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1247, 1579, 1807, 1810, 1921, 1948, 2138, 2255 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 777, 962, 1027, 1321, 1428 i 1475.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2199, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85, 187, 768, 933, 1133, 1136 i 1452.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 191, 659, 933, 935 i 1089.

Art. 5. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.⁶⁾) w art. 50:

1) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego będącego uczestnikiem w rozumieniu załącznika I lub II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470, z późn. zm.⁷⁾), o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, ministrowi właściwemu do spraw pracy oraz ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego w celu spełnienia wymogów określonych odpowiednio w załączniku I lub II do tego rozporządzenia i w zakresie do tego niezbędnym.”;

2) po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:

„3c. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego niebędącego uczestnikiem w rozumieniu załącznika I lub II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu spełnienia wymogów określonych w art. 56 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.⁸⁾) w zakresie gromadzonym w centralnym systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460 i 1475), wraz z informacją o kodzie tytułu zatrudnienia i wysokości składek odprowadzanych z tego tytułu.”;

3) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Dane zgromadzone na kontach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się bezpłatnie sądom, prokuratorom, organom podatkowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Straży Granicznej, ministrowi właściwemu do spraw rodziny, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, organom realizującym świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawcze, ośrodkom pomocy społecznej, powiatowym centrom pomocy rodzinie, publicznym służbom zatrudnienia, Komisji Nadzoru Finansowego, wojewodzie i Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie prowadzonych postępowań dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w zakresie wynikającym z ust. 3a i 3c.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 678) w art. 4:

1) w ust. 1 w pkt 6 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„niezwłoczne przekazywanie ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, ministrowi właściwemu do spraw rybołówstwa oraz Prezesowi Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informacji na temat wyroków skazujących, zapadłych wobec.”;

2) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 6, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może przysyłać kierownikom biur powiatowych tej Agencji.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2016 r. poz. 359 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 1089) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) uchyla się ust. 1c,

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1247, 1579, 1807, 1810, 1921, 1948, 2138, 2255 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 777, 962, 1027, 1321 i 1428.

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2015, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 330 z 03.12.2016, str. 9.

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 259, Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 140, Dz. Urz. UE L 259 z 27.09.2016, str. 79, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34 oraz Dz. Urz. UE L 129 z 15.05.2017, str. 1.

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Agencja może prowadzić działania mające na celu dostosowanie kształcenia do zapotrzebowania gospodarki, w szczególności przez włączanie przedsiębiorców będących pracodawcami w system identyfikacji i prognozowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy oraz stwarzanie warunków do aktywnej współpracy przedsiębiorców z poszczególnymi sektorami gospodarki z uczelniami oraz podmiotami, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949).”;

2) po art. 4b dodaje się art. 4c–4e w brzmieniu:

„Art. 4c. 1. Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 5, mogą być realizowane przez Agencję przy pomocy:

- 1) Rady Programowej do spraw kompetencji, zwanej dalej „Radą Programową”;
  - 2) sektorowych rad do spraw kompetencji, zwanych dalej „radami sektorowymi”.
2. Rady, o których mowa w ust. 1, pełnią funkcje opiniodawczo-doradcze.
  3. Rady, o których mowa w ust. 1, działają przy Prezesie Agencji.
  4. Za udział w posiedzeniach rad, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje wynagrodzenie.

Art. 4d. 1. Do zadań Rady Programowej należy w szczególności:

- 1) współpraca z przedsiębiorcami, uczelniami i podmiotami, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w zakresie diagnozowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych występujących na rynku pracy;
- 2) formułowanie rekomendacji w zakresie dostosowania kadr gospodarki do aktualnych potrzeb przedsiębiorców;
- 3) upowszechnianie wyników monitorowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych występujących na rynku pracy;
- 4) koordynacja i monitorowanie realizacji zadań rad sektorowych.

2. W skład Rady Programowej wchodzi nie więcej niż 20 członków, w tym co najmniej po 2 przedstawicieli wskazanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i ministra właściwego do spraw pracy oraz po 1 przedstawicielu partnerów społecznych i gospodarczych w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, uczelni lub podmiotów, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz organizacji przedsiębiorców.

3. Prezes Agencji zwraca się pisemnie do podmiotów, o których mowa w ust. 2, o wyznaczenie przedstawicieli do składu Rady Programowej. Podmioty te mogą zrezygnować z wyznaczenia przedstawicieli do składu Rady Programowej, o czym pisemnie informują Prezesa Agencji.

4. Członków Rady Programowej powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki na wniosek Prezesa Agencji spośród wyznaczonych przedstawicieli. Minister właściwy do spraw gospodarki odwołuje członka Rady Programowej również na jego wniosek.

5. Tryb działania Rady Programowej, w tym tryb wyboru przewodniczącego, określa regulamin ustanowiony przez Radę Programową, zatwierdzony przez Prezesa Agencji.

6. Obsługę administracyjną Rady Programowej oraz finansowanie jej działalności zapewnia Agencja.

Art. 4e. 1. Organizację i prowadzenie rad sektorowych Agencja powierza podmiotom wybranym w konkursie prowadzonym na zasadach, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

2. Do zadań rad sektorowych należy w szczególności:

- 1) pozyskiwanie wiedzy od przedsiębiorców na temat potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych występujących na rynku pracy w danym sektorze gospodarki;
- 2) upowszechnianie informacji na temat potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych w danym sektorze gospodarki;
- 3) inicjowanie współpracy przedsiębiorców z uczelniami oraz podmiotami, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w celu zintegrowania edukacji i pracodawców;
- 4) formułowanie rekomendacji w zakresie dostosowania kadr gospodarki do aktualnych potrzeb przedsiębiorców w danym sektorze gospodarki.

3. Rada sektorowa liczy nie mniej niż 5 członków, w tym co najmniej po 1 przedstawicielu partnerów społecznych i gospodarczych w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, uczelni lub podmiotów, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przedsiębiorców oraz – jeżeli zostanie wskazany – co najmniej 1 przedstawiciel ministra właściwego dla danego sektora gospodarki.

4. Podmiot wybrany w konkursie, o którym mowa w ust. 1, zgłasza ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, za pośrednictwem Prezesa Agencji, kandydatów na członków rady sektorowej.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki powołuje i odwołuje członków rady sektorowej na wniosek Prezesa Agencji. Minister właściwy do spraw gospodarki odwołuje członka rady sektorowej również na jego wniosek.”;

3) w art. 6 w ust. 1:

a) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) prowadzenie rejestru podmiotów, które zapewniają należyte świadczenie usług doradczych i szkoleniowych, zwanych dalej „usługami rozwojowymi”;

b) uchyla się pkt 8a,

c) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) promowanie podmiotów, o których mowa w pkt 8, organizowanie współpracy między nimi oraz świadczenie na ich rzecz usług rozwojowych i informacyjnych;”;

4) art. 6a otrzymuje brzmienie:

„Art. 6a. 1. O wpis do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, mogą ubiegać się podmioty, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają potencjał techniczny, ekonomiczny i kadrowy niezbędny do należytego świadczenia usług rozwojowych;
- 2) przestrzegają w prowadzonej działalności zasad etyki zawodowej;
- 3) zapewniają należyłą jakość świadczenia usług rozwojowych;
- 4) nie są podmiotami, o których mowa w art. 6b ust. 3 pkt 1, 2 i pkt 3 lit. a i b.

2. Agencja dokonuje wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, na podstawie wniosku o wpis do rejestru oraz w razie konieczności dokonuje zmiany, w tym sprostowania, wpisu.

3. Agencja wykreśla podmiot z rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, w przypadku gdy:

- 1) zaprzestał świadczenia usług rozwojowych;
- 2) zawarł we wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, nieprawdziwe dane;
- 3) po uzyskaniu wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 6b ust. 3 pkt 1, 2 i pkt 3 lit. a i b;
- 4) nie spełnia wymagań w zakresie potencjału technicznego, ekonomicznego i kadrowego niezbędnego do należytego świadczenia usług rozwojowych;
- 5) nie przestrzega zasad etyki zawodowej w prowadzonej działalności;
- 6) nie zapewnia należytej jakości świadczenia usług rozwojowych;
- 7) nie przestrzega standardów świadczenia usług rozwojowych po uzyskaniu wpisu do rejestru;
- 8) utrudnia lub uniemożliwia poddanie się weryfikacji przez Agencję lub inne upoważnione podmioty w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, lub odmawia poddania się takiej weryfikacji.

4. Do postępowania w sprawie wpisu, zmiany, w tym sprostowania, i wykreślenia z rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób i tryb weryfikacji przez Agencję spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1,
- 2) zakres informacji przedstawianych we wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, oraz dokumenty wymagane przy ubieganiu się o wpis do tego rejestru, a także zakres danych wpisywanych do tego rejestru,
- 3) szczegółowy sposób i tryb dokonywania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, zmiany, w tym sprostowania, oraz wykreślenia wpisu,
- 4) standardy świadczenia usług rozwojowych przez podmioty wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8,
- 5) szczegółowe wymagania w zakresie potencjału technicznego, ekonomicznego oraz kadrowego niezbędnego do należytego świadczenia usług rozwojowych,
- 6) szczegółowe wymagania w zakresie przestrzegania zasad etyki zawodowej,
- 7) szczegółowe wymagania w zakresie zapewniania należytej jakości świadczenia usług rozwojowych, w tym wymagania dotyczące dokumentów potwierdzających zapewnienie należytej jakości świadczenia tych usług

– mając na względzie konieczność przedstawienia we wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, informacji i dokumentów niezbędnych do weryfikacji spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, oraz danych

osobowych, o których mowa w art. 6aa ust. 4 pkt 1 i 4, a także konieczność zapewnienia należytej jakości usług rozwojowych oraz wiarygodności podmiotów wpisanych do rejestru.”;

5) po art. 6a dodaje się art. 6aa w brzmieniu:

„Art. 6aa. 1. Agencja prowadzi rejestr, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, w systemie teleinformatycznym.

2. W systemie teleinformatycznym gromadzi się i przetwarza dane zarejestrowane w tym systemie, w szczególności dane dotyczące usług rozwojowych oraz podmiotów świadczących te usługi, dla celów rejestracji podmiotów w systemie teleinformatycznym oraz jego ewaluacji, a także kontroli, monitorowania oraz oceny usług świadczonych przez te podmioty.

3. W przypadku usług rozwojowych w systemie teleinformatycznym są przetwarzane także dane osobowe odbiorców i uczestników tych usług, zgodnie z zakresem danych określonym w załącznikach I i II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470, z późn. zm.⁹⁾), a także dane osobowe innych użytkowników systemu teleinformatycznego, które są niezbędne do kontroli, monitorowania i oceny tych usług oraz ewaluacji systemu teleinformatycznego, a także zarządzania, ewaluacji, kontroli, sprawozdawczości i monitorowania wykorzystania i rozliczania środków publicznych przeznaczonych na zakup usług rozwojowych.

4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 2 i 3, z wyłączeniem danych osobowych odbiorców i uczestników usług, obejmują dane:

- 1) podmiotu będącego osobą fizyczną wykonującą działalność gospodarczą:
  - a) imiona i nazwisko,
  - b) dane teleadresowe,
  - c) numer identyfikacji podatkowej,
  - d) numer identyfikacyjny krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON);
- 2) osób upoważnionych do kontaktowania się w imieniu podmiotów świadczących usługi rozwojowe:
  - a) imiona i nazwisko,
  - b) dane teleadresowe,
  - c) miejsce zatrudnienia;
- 3) personelu podmiotów świadczących usługi rozwojowe i ich współpracowników:
  - a) imiona i nazwisko,
  - b) dane teleadresowe,
  - c) numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL),
  - d) w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL – nazwę, serię i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość,
  - e) wykształcenie,
  - f) miejsce zatrudnienia,
  - g) przebieg pracy zawodowej;
- 4) osób uprawnionych do obsługi konta w systemie teleinformatycznym:
  - a) imiona i nazwisko,
  - b) dane teleadresowe,
  - c) numer PESEL,
  - d) w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL – nazwę, serię i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość,
  - e) miejsce zatrudnienia;
- 5) innych użytkowników systemu teleinformatycznego, o których mowa w ust. 3:
  - a) imiona i nazwisko,
  - b) dane teleadresowe,
  - c) numer PESEL,

⁹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2015, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 330 z 03.12.2016, str. 9.

- d) w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL – nazwę, serię i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość,
- e) miejsce zatrudnienia.

5. Agencja pełni funkcję administratora danych osobowych, o których mowa w ust. 2 i 3, z wyłączeniem danych osobowych odbiorców i uczestników usług, i może je przetwarzać po dokonaniu zgłoszenia zbioru danych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

6. Dane, o których mowa w ust. 3, mogą być udostępniane instytucjom zarządzającym programami operacyjnymi w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

7. Dane:

- 1) identyfikujące podmiot wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8,
- 2) dotyczące usług rozwojowych świadczonych przez podmiot wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8

– są jawne i są udostępniane przez Agencję na jej stronie internetowej.

8. Dane, o których mowa w ust. 2 i 3, z wyłączeniem danych osobowych odbiorców i uczestników usług, mogą być przechowywane w systemie teleinformatycznym przez okres do 10 lat od dnia dokonania ostatniej czynności w tym systemie.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 134a:
  - a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i w tym ustępie w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
    - „8) przeprowadza kontrole:
      - a) systemowe w Krajowym Ośrodku jako instytucji pośredniczącej w rozumieniu art. 2 pkt 13 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym,
      - b) prawidłowości realizacji zadań przez beneficjentów w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach operacji finansowanych z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, zgodnie z systemem realizacji Programu Operacyjnego.”,
  - b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
    - „2. Do kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 8, stosuje się odpowiednio przepisy art. 23 ust. 1, 1a, 2 i 4–10 oraz art. 25 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460 i 1475), z tym że kontrole prawidłowości realizacji zadań przez beneficjentów mogą być przeprowadzane nie później niż do końca okresu ustalonego zgodnie z art. 51 ust. 1 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.”;
- 2) w art. 134b ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
  - „4. Zadania, o których mowa w ust. 2, są wykonywane przez Krajowy Ośrodek na podstawie porozumienia o powierzeniu zadań instytucji pośredniczącej, zawartego z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, zawierającego w szczególności zobowiązanie do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 134a ust. 1 pkt 6.
  - 5. Powierzone zadania Krajowy Ośrodek wykonuje zgodnie z systemem realizacji Programu Operacyjnego, zawierającym warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji Programu Operacyjnego, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji Programu Operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, o których mowa w art. 134a ust. 1 pkt 6, dokumenty określające system zarządzania i kontroli oraz procedury działania właściwych instytucji.”;
- 3) art. 134k otrzymuje brzmienie:
  - „Art. 134k. Do wyboru przez instytucję zarządzającą organizacji partnerskich stosuje się odpowiednio przepisy art. 37 ust. 1, ust. 3 pkt 1 i ust. 3a–7, art. 38 ust. 1 pkt 1, art. 39, art. 40 ust. 2, art. 41–44, art. 45 ust. 4–7, art. 46 ust. 1, 3 i 4, art. 50, art. 53 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 54, art. 57, art. 58 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 59–67 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, przy czym instytucją właściwą do wyboru organizacji partnerskich oraz do rozpatrzenia protestu jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.”.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1583, 1948 i 2174 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 624, 777, 1292 i 1428.

Art. 9. W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 3a dodaje się art. 3b w brzmieniu:

„Art. 3b. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje wykorzystanie środków z:

- 1) instrumentów inżynierii finansowej, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25, z późn. zm.¹¹⁾), podlegających ponownemu wykorzystaniu,
- 2) instrumentów finansowych oraz środków pomocy zwrotnej, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.¹²⁾), podlegających ponownemu wykorzystaniu

– w szczególności przez podejmowanie inicjatyw w zakresie efektywnego gospodarowania tymi środkami, monitorowanie ich wykorzystania oraz ocenę stopnia ich wykorzystania w skali kraju.”;

2) w art. 5:

a) pkt 4c otrzymuje brzmienie:

„4c) kontrakt terytorialny – umowę określającą cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz wskazanego w niej województwa, oraz sposób ich koordynacji i warunki realizacji, a także dofinansowanie opracowywanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.”;

b) dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) wsparcie zwrotne – wsparcie finansowe niestanowiące dotacji, podlegające całkowitemu albo częściowemu zwrotowi, przyznawane w szczególności w formie pożyczek, poręczeń lub gwarancji.”;

3) w art. 14p:

a) w ust. 1:

– pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9;

4) warunki realizacji przedsięwzięć priorytetowych, w tym potencjalne źródła ich finansowania.”;

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) wykaz projektów współfinansowanych w ramach programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności lub projektów finansowanych ze środków budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, umożliwiających realizację danego przedsięwzięcia priorytetowego, których identyfikację minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego i zarząd województwa uznają za zasadną.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zmiany kontraktu terytorialnego w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, 6 i 7–9, oraz dotyczące sposobu i warunków dofinansowania programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowywanych przez zarząd województwa, nie wymagają przyjęcia w drodze uchwały Rady Ministrów.”;

¹¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 239 z 01.08.2006, str. 248, Dz. Urz. UE L 411 z 30.12.2006, str. 6, Dz. Urz. UE L 145 z 07.06.2007, str. 38, Dz. Urz. UE L 301 z 12.11.2008, str. 40, Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 19, Dz. Urz. UE L 94 z 08.04.2009, str. 10, Dz. Urz. UE L 158 z 24.06.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 337 z 20.12.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 112 z 01.07.2012, str. 21, Dz. Urz. UE L 133 z 23.05.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 253 oraz Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 256.

¹²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 259, Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 140, Dz. Urz. UE L 259 z 27.09.2016, str. 79, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34 oraz Dz. Urz. UE L 129 z 15.05.2017, str. 1.

4) w art. 14q ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W celu realizacji zobowiązań wynikających z kontraktu terytorialnego zarząd województwa może zawierać porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego zaangażowanymi w realizację jego postanowień, znajdującymi się na terenie województwa objętego kontraktem.”;

5) w art. 14r:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty zaangażowane w realizację kontraktu terytorialnego przekazują, do dnia 31 marca każdego roku, ministrowi właściwemu ze względu na zakres objęty kontraktem terytorialnym, w zakresie jego właściwości, w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w art. 14p ust. 1 pkt 3, nieobjętych programami służącymi realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, informacje o realizacji kontraktu w roku poprzednim.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Instytucja zarządzająca programem służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w zakresie swojej właściwości, w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w art. 14p ust. 1 pkt 3, objętych programami służącymi realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, przekazuje, do dnia 30 kwietnia każdego roku, ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego informację o realizacji kontraktu terytorialnego w roku poprzednim.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Informację o realizacji kontraktu terytorialnego w roku poprzednim:

- 1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje, do dnia 30 czerwca każdego roku, Radzie Ministrów oraz zarządowi województwa;
- 2) zarząd województwa przekazuje, do dnia 30 lipca każdego roku, sejmikowi województwa.”;

6) po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a Wsparcie zwrotne

Art. 37a. 1. W celu zapewnienia efektywnego i przejrzystego wykorzystania wsparcia zwrotnego dysponent środków, o których mowa w art. 3b, monitoruje wykorzystanie tych środków w odniesieniu do:

- 1) kwoty tych środków, w tym kwot przeznaczanych na koszty zarządzania tymi środkami i opłaty za zarządzanie nimi;
- 2) celów, na jakie przeznaczono te środki;
- 3) podmiotów, którym udzielono wsparcia z tych środków, z uwzględnieniem ich formy prawnej i wielkości;
- 4) wielkości i form wsparcia udzielonego podmiotom, o których mowa w pkt 3.

2. Dysponent środków, o których mowa w art. 3b, w terminie do dnia 31 marca przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego sprawozdanie z wykorzystania tych środków, za poprzedni rok, obejmujące informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres sprawozdań, o których mowa w ust. 2, i tryb ich przekazywania, mając na uwadze konieczność zapewnienia przejrzystego wykorzystania środków publicznych.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 i 1960, z 2016 r. poz. 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 935 i 976) w art. 3 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Wojewoda może uczestniczyć w wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460 i 1475), na zasadach określonych w tej ustawie.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.¹³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) środki, o których mowa w art. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376 i 1475);”;
- 2) w art. 39:
  - a) uchyla się ust. 2,
  - b) w ust. 4 uchyla się pkt 2;
- 3) w art. 41 w ust. 2 w pkt 1 uchyla się lit. j;
- 4) po art. 66 dodaje się art. 66a w brzmieniu:

„Art. 66a. 1. Zobowiązanie do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6, przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od dnia:

- 1) w którym decyzja, o której mowa w art. 189 ust. 3b, albo decyzja, o której mowa w art. 207 ust. 9, stała się ostateczna, albo
- 2) wypłaty salda końcowego, o którym mowa w:
  - a) art. 89 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25, z późn. zm.¹⁴⁾) albo
  - b) art. 86 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. Urz. UE L 223 z 15.08.2006, str. 1, z późn. zm.¹⁵⁾), albo
  - c) art. 141 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.¹⁶⁾)

– w zależności od tego, który z tych terminów nastąpi później.

2. Terminy, o których mowa w ust. 1, stosuje się także w przypadku odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6.”;

- 5) w art. 168 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego lub w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 181 ust. 3 podlegają zwrotowi do budżetu państwa odpowiednio do dnia 31 stycznia następnego roku albo w terminie 21 dni od dnia określonego w tych przepisach, z zastrzeżeniem art. 151 ust. 2 pkt 6 oraz terminów wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 189 ust. 4 i 4a.”;
- 6) w art. 188 ust. 1a otrzymuje brzmienie:
„1a. Instytucja, o której mowa w ust. 1, może, za zgodą dysponenta części budżetowej, upoważnić pisemnie inny podmiot będący państwową jednostką budżetową lub agencją wykonawczą, realizujący projekt finansowany z udziałem środków europejskich, do wystawiania zleceń płatności.”;

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 191, 659, 933, 935 i 1089.

¹⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 239 z 01.08.2006, str. 248, Dz. Urz. UE L 411 z 30.12.2006, str. 6, Dz. Urz. UE L 145 z 07.06.2007, str. 38, Dz. Urz. UE L 301 z 12.11.2008, str. 40, Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 19, Dz. Urz. UE L 94 z 08.04.2009, str. 10, Dz. Urz. UE L 158 z 24.06.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 337 z 20.12.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 112 z 01.07.2012, str. 21, Dz. Urz. UE L 133 z 23.05.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 253 oraz Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 256.

¹⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 6, Dz. Urz. UE L 129 z 16.05.2012, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 103 z 05.04.2014, str. 33.

¹⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 259, Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 140, Dz. Urz. UE L 259 z 27.09.2016, str. 79, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34 oraz Dz. Urz. UE L 129 z 15.05.2017, str. 1.

7) w art. 189:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę lub w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i 4a, od środków pozostałych do rozliczenia, przekazanych w ramach zaliczki, nalicza się odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność.”

b) ust. 3c i 3d otrzymują brzmienie:

„3c. Decyzji, o której mowa w ust. 3b, nie wydaje się, jeżeli przed jej wydaniem dokonano zapłaty odsetek oraz środki, od których te odsetki zostały naliczone, beneficjent rozliczył w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i 4a.

3d. Instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca mogą, na podstawie porozumienia lub umowy, o których mowa w art. 27 i art. 32 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach realizacji programów, upoważnić instytucję wdrażającą, będącą jednostką sektora finansów publicznych, do wydawania decyzji, o której mowa w ust. 3b.”

c) po ust. 3e dodaje się ust. 3f w brzmieniu:

„3f. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do projektów rozliczanych w całości albo w części na podstawie art. 67 ust. 1 lit. b–d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.”

d) ust. 4 i 4a otrzymują brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w porozumieniu z Ministrem Finansów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania oraz rozliczania zaliczek, w tym zwrotu środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego, a także terminy składania wniosków o płatność oraz ich zakres, uwzględniając rodzaje beneficjentów i sposób wdrażania działań w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich.

4a. Minister właściwy do spraw rybołówstwa w porozumieniu z Ministrem Finansów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania oraz rozliczania zaliczek, w tym zwrotu środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa, a także terminy składania wniosków o płatność oraz ich zakres w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, uwzględniając rodzaje beneficjentów i sposób wdrażania działań w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.”

8) uchyla się art. 205;

9) w art. 206 w ust. 2 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny.”;

10) w art. 207:

a) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nie zwrócił środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, lub”

b) w ust. 9 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków, z uwzględnieniem ust. 2, oraz zawierającą pouczenie o sankcji wynikającej z ust. 4 pkt 3, z zastrzeżeniem ust. 7.”;

11) w art. 208 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisy art. 187–191, art. 193, art. 206 oraz art. 207 nie dotyczą Wspólnej Polityki Rolnej, która jest finansowana zgodnie z odrębnymi ustawami.”;

12) w art. 209:

a) uchyla się ust. 1a,

b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb umarzania w całości lub w części, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności, o których mowa w ust. 1, a także wskaże organy do tego uprawnione, z uwzględnieniem.”;

13) w art. 210 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zgłoszenie podmiotu do rejestru, o którym mowa w ust. 1, uzyskiwanie informacji z tego rejestru oraz udostępnianie i przekazywanie informacji zawartych w tym rejestrze, z wyjątkiem udostępniania i przekazywania informacji beneficjentom, odbywają się za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej ePUAP, o której mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.”;

14) w art. 251 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, z zastrzeżeniem terminów wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 189 ust. 4.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 2045, 1933 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 859) w art. 24 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do zadań, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 15. Przepis ten nie wyłącza obowiązku, o którym mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460 i 1475).”.

Art. 13. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562, 624, 892 i 935) w art. 19a po wyrazach „danego celu” dodaje się wyraz „głównego”.

Art. 14. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. poz. 378 oraz z 2017 r. poz. 5) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD konieczne jest uzyskanie wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do oceny zgodności operacji z LSR, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia, LGD wzywa podmiot ubiegający się o to wsparcie do złożenia tych wyjaśnień lub dokumentów.

1b. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1a, wydłuża termin określony w ust. 1 o 7 dni.

1c. Podmiot ubiegający się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, jest obowiązany przedstawiać dowody oraz składać wyjaśnienia niezbędne do oceny zgodności operacji z LSR, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na podmiocie, który z tego faktu wywodzi skutki prawne.”.

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do pouczenia, o którym mowa w ust. 6, stosuje się odpowiednio przepis art. 45 ust. 5 ustawy w zakresie polityki spójności.”;

2) w art. 22:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do protestu stosuje się odpowiednio przepisy art. 54 ust. 2–6 oraz art. 54a ustawy w zakresie polityki spójności.”.

b) w ust. 8:

– uchyla się pkt 1,

– w pkt 3 po wyrazach „danego celu” dodaje się wyraz „głównego”;

3) w art. 23:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wyczerpanie środków w ramach limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, nie stanowi przeszkody

w udzieleniu tego wsparcia na daną operację, jeżeli w wyniku wniesienia protestu albo uwzględnienia skargi przez sąd administracyjny LGD wybrała tę operację, a zarząd województwa ustali, że są spełnione pozostałe warunki udzielenia tego wsparcia, kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że wsparcie na tę operację powinno zostać udzielone, oraz jeżeli nie została wyczerpana kwota środków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie ramowej na realizację danego celu głównego LSR w ramach środków pochodzących z danego EFSI.”

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Do projektów grantowych i operacji własnych LGD przepisy ust. 3, 4, 5 i 6 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 uchyla się pkt 15;

2) po art. 82 dodaje się art. 82a w brzmieniu:

„Art. 82a. Podmiotem prowadzącym Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji jest Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie.”;

3) w art. 89 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji może upoważnić Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, w zakresie monitorowania prowadzenia przez Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.”.

Art. 16. 1. Do postępowań w zakresie wyboru projektów do dofinansowania prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań w zakresie wyboru operacji w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.¹⁷⁾) w zakresie operacji realizowanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 14, wszczętych w terminach składania wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b tego rozporządzenia, które rozpoczęły bieg przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 17. Do komunikatów o adresie strony internetowej oraz portalu, na których zostają zamieszczone szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego oraz jego zmiany, a także termin, od którego szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego oraz jego zmiany są stosowane, o których mowa w art. 8 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, podpisanych odpowiednio przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego albo przez marszałka województwa przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 18. 1. Wytyczne horyzontalne, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stają się wytycznymi w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wytyczne programowe, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, przestają być stosowane, z zastrzeżeniem art. 19 ust. 1.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 19 ust. 1, zmiana wytycznych programowych może być dokonywana wyłącznie w celu ich dostosowania do wytycznych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 19. 1. Do umów o dofinansowanie projektu zawartych oraz decyzji o dofinansowaniu projektu podjętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których beneficjenci zobowiązali się do stosowania wyłącznie wytycznych programowych, stosuje się przepisy dotychczasowe, chyba że beneficjent wyrazi zgodę na zmianę umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu w zakresie związania wytycznymi w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

¹⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 259, Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 140, Dz. Urz. UE L 259 z 27.09.2016, str. 79, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34 oraz Dz. Urz. UE L 129 z 15.05.2017, str. 1.

2. Po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do umów o dofinansowanie projektu zawartych oraz decyzji o dofinansowaniu projektu podjętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których beneficjenci zobowiązali się do stosowania wytycznych horyzontalnych oraz wytycznych programowych albo wyłącznie wytycznych horyzontalnych, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 20. Porozumienia lub umowy o partnerstwie, o których mowa w art. 33 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc.

Art. 21. Do procedury odwoławczej wszczętej na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 22. Instytucja zarządzająca powoła Rzecznika Funduszy Europejskich w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23. 1. Eksperti wyznaczeni do udziału w wyborze projektów do dofinansowania na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się ekspertami wyznaczonymi do udziału w wyborze projektów do dofinansowania, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Umowy dotyczące udziału w wyborze projektów, o których mowa w art. 49 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zostaną dostosowane do wymagań określonych dla umów, o których mowa w art. 68a ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Wykaz kandydatów na ekspertów, o którym mowa w art. 49 ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, staje się wykazem kandydatów na ekspertów, o którym mowa w art. 68a ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 24. Do egzekucji ze:

- 1) środków pochodzących z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 11,
- 2) środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych powstałych w ramach realizacji projektu, na który były przeznaczone środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 11

– wszczętych na podstawie ustaw zmienianych w art. 2 i art. 3 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 25. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy Krajowy System Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu dotychczasowym, staje się rejestrem, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Podmioty wpisane do Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw w zakresie usług doradczych i szkoleniowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uznaje się za wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Wnioski o wpis do Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw w zakresie usług doradczych i szkoleniowych złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się wnioskami o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Z rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wykreśla się podmioty zarejestrowane w Krajowym Systemie Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw w zakresie usług informacyjnych i finansowych.

5. Postępowania w sprawach o wpis do Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw w zakresie usług informacyjnych i finansowych, wszczęte i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, umarza się.

Art. 26. 1. Do postępowań w zakresie wyboru organizacji partnerskich rozpoczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 8 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do procedury odwoławczej w zakresie wyboru organizacji partnerskich wszczętej na podstawie ustawy zmienianej w art. 8 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 27. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy kontrakty terytorialne, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 9, zostaną dostosowane do wymagań określonych dla tych kontraktów w przepisach ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 28. 1. Do wniosków o płatność, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 11, na złożenie których termin upłynął przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań w sprawie zwrotu środków, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 11, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 29. 1. Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie podejmuje we współpracy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości działania organizacyjno-techniczne mające na celu zapewnienie nieprzerwanego funkcjonowania Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji od dnia 1 stycznia 2018 r.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania do dnia 31 grudnia 2017 r. może przekazać Instytutowi Badań Edukacyjnych w Warszawie środki finansowe na realizację działań, o których mowa w ust. 1.

Art. 30. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 189 ust. 4 i 4a oraz art. 210 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 11 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 189 ust. 4 i 4a oraz art. 210 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 11 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 31. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 29, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 7 pkt 1 lit. b i pkt 2 oraz art. 8 pkt 1 i 2, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.;
- 3) art. 7 pkt 1 lit. a oraz art. 15, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*